

KİMYA SEKTÖR RAPORU

İçindekiler

DÜNYA TİCARETİ	3
TÜRKİYE'DE KİMYA SEKTÖRÜ	4
TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET	6
İHRACAT	6
İTHALAT	8

DÜNYA TİCARETİ

Dünyada kimya sanayinin yaklaşık % 38'ini ana kimyasallar, %27'sini özel kimyasallar, %25'ini farmasötikler ve %10'unu tüketici kimyasalları oluşturmaktadır. (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kimya Sektörü Raporu 2013/1).

Ayrıca, Dünya kimya sektöründe nanoteknoloji, biyokimya, katalizatör, genetik, organik kimya ve polimer kimyası alanlarında yapılan son çalışmalar pozitif etkisini göstermeye başlamıştır.

Öte yandan, kimyasal madde üreten ilk 30 ülkenin cirosu 2.784 milyar avro olup, ilk üç sırada %30,5'lik pay ile Çin, %14,6'lık pay ile ABD ve %5,6'lık pay ile Japonya gelmektedir (Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kimya Sektörü Raporu 2014/12).

Ürün Bazında Dünya Kimya Sektörü İthalatı (Bin ABD \$)

FASIL	ÜRÜN	2014	2015	% Değişim
27	Mineral Yakıtlar/Yağlar	3.103.674.340	1.910.421.104	-38,45
28	İnorganik Kimyasal	130.703.483	118.536.778	-9,31
29	Organik Kimyasallar	464.623.012	402.221.472	-13,43
30	Eczacılık Ürünleri	530.316.668	517.189.936	-2,48
31	Gübreler	73.815.923	70.197.060	-4,90
32	Boya,Macun, Vernik	83.574.389	73.765.757	-11,74
33	Parfümeri, Kozmetik	115.132.043	110.220.909	-4,27
34	Sabunlar	60.777.946	55.274.239	-9,06
35	Albüminoid Madde	30.803.966	28.098.808	-8,78
36	Barut,Patlayıcı Madde	4.864.264	4.586.212	-5,72
37	Fotoğrafçılık, Sinemacılık Eşyası	16.608.216	14.672.045	-11,66
38	Muhtelif Kimyasallar	197.402.103	177.495.075	-10,08
39	Plastik Ve Plastikten Mamul Eşya	625.917.268	560.817.212	-10,40
40	Kauçuk Ve Kauçuktan Eşya	203.213.535	176.638.930	-13,08
Toplam		5.641.427.156	4.220.135.537	-25,19

Kaynak: TRADEMAP

Ülke Bazında Dünya Kimya Sektörü İthalatı (Bin ABD \$)

Sıra	Ülke	2014	2015	% Değişim
1	A.B.D	605.268.970	457.821.992	-24,36
2	Çin	511.253.090	378.413.952	-25,98
3	Almanya	325.923.773	258.491.924	-20,69
4	Japonya	316.150.949	184.491.339	-41,64
5	Fransa	202.308.628	149.571.292	-26,07
6	Belçika	188.379.534	149.555.571	-20,61
7	G.Kore	215.981.371	141.493.001	-34,49
8	Hollanda	199.776.997	141.452.116	-29,19
9	Hindistan	212.799.043	141.276.719	-33,61
10	Birleşik Krallık	167.483.013	134.536.945	-19,67
11	İtalya	153.615.440	119.401.056	-22,27
12	İspanya	126.822.681	91.729.451	-27,67
13	Singapur	142.204.577	90.329.934	-36,48
14	Kanada	104.433.087	82.688.409	-20,82
15	Meksika	88.493.260	79.307.458	-10,38

Kaynak: TRADEMAP

Dünya kimya ürünleri ihracat ve ithalat değerleri incelendiğinde, ABD'nin ithalatta ve ihracatta lider konumunda olduğu görülmektedir. Dünyanın en büyük kimya ürünleri ihracatçısı olmasına rağmen, ihracatının yaklaşık bir buçuk katı değerindeki ithalatı, ülkeyi kimya ürünleri dış ticaretinde en çok net ithalat yapan ikinci ülke konumuna getirmiştir. Bu çerçevede, 2015 yılında 458 milyar Dolarlık kimya ürünleri ithalatı gerçekleştiren ABD'nin, aynı yıl kimya ürünleri ihracatı yaklaşık 331 milyar Dolar olarak kaydedilmiştir. Bu kapsamda, kimya ürünleri üreticisi ülkeler açısından, talep yoğunluğu sebebiyle, ABD pazarı büyük önem arz etmektedir.

Amerika'yı sırasıyla Çin, Almanya ve Japonya izlemektedir. AB'de en büyük kimya ithalatçısı Almanya olmakla beraber onu Fransa, Belçika ve Hollanda takip etmektedir.

TÜRKİYE'DE KİMYA SEKTÖRÜ

Türk kimya endüstrisi, ağırlıklı olarak petrokimya, sabun, deterjan, gübre, ilaç, boya-vernük, sentetik elyaf, soda gibi çeşitli kimyasal hammadde ve tüketim ürünlerinin üretiminin gerçekleştirildiği tesislerden oluşmaktadır. Sektörde faaliyet gösteren firmalar ölçek ve sermaye kaynakları açısından farklılık göstermektedir. Sektörde faaliyet gösteren firmaların önemli bir kısmı küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmakla birlikte, büyük ölçekli firmalar ile çok uluslu şirketler de faaliyet

göstermektedir.

Kimya sektörü ithalata bağımlı bir sektördür. Kullanılan hammaddenin yüzde 70'i ithal edilmekte,%30'u ise yerli üretimle karşılanmaktadır. Plastik üretimin ana girdisi %90 oranında petrokimya sektöründen sağlanmaktadır.

Petrokimya sektörü ise büyük ölçekli, sermaye ve teknoloji yoğun bir sektördür. Plastik ve kauçuk sektörü %90'ın üzerinde ithalata bağımlı bir sektördür. Kimya sektörü sermaye-teknoloji yoğun bir sektör olduğu için işgücü yoğunluğu düşüktür. Bu sebeple, kimya sektöründe yaklaşık 300.000 kişi istihdam edilmektedir.

Kimya sektörü istihdamının imalat sanayi içindeki payı yaklaşık olarak %9 seviyelerindedir. Son dört yılda ağırlıklı kapasite kullanım oranı %75,3 olarak belirlenen kimya sanayii, sermaye/teknoloji yoğun bir sektör olması nedeniyle işgücü yoğunluğu açısından nispeten düşük bir oran oluşturmaktadır. İmalat sanayii istihdamı içindeki payı son beş yıldır ortalama %8 düzeyinde seyreden sektörün, imalat sanayiinde yaratılan toplam katma değer içindeki payı ise %13,77'ye karşılık gelmektedir.

Kimya sektöründe yaklaşık 2600 kimyasal madde ve müstahzarları üretilmekte ve bu üretimlerde kullanılan yöntem ve teknolojilerin bir kısmı küresel rekabete ayak uydurabilecek seviyededir. Ancak, plastik sektöründe plastik hammaddede yerli üretimin yetersiz oluşu, deterjan, temizlik ürünleri, sabun, tabii kauçuk gibi sektörlerde hammadde açısından dışa bağımlı olması sektörün gelişimi için önemli bir engeldir.

TÜRKİYE'DE DIŞ TİCARET

İHRACAT

Kimya Sektörü İhracatımız (Bin ABD \$)

FASIL	ÜRÜN	2014	2015	% DEĞİŞİM
27	Mineral Yakıtlar/Yağlar	6.111.840	4.518.440	-26,07
28	İnorganik Kimyasal	1.320.975	1.248.975	-5,45
29	Organik Kimyasal	534.418	473.941	-11,32
30	Eczacılık Ürünler	805.583	878.149	9,01
31	Gübreler	151.356	134.435	-11,18
32	Boya,Macun, Vernik	771.011	680.897	-11,69
33	Parfümeri, Kozmetik	771.351	695.467	-9,84
34	Sabunlar	1.016.321	868.379	-14,56
35	Albüminoid Madde	181.712	175.529	-3,40
36	Barut,Patlayıcı Madde	28.563	30.264	5,96
37	Fotoğrafçılık, Sinemacılık Eşyası	18.742	12.523	-33,18
38	Muhtelif Kimyasallar	593.496	546.420	-7,93
39	Plastik Ve Plastikten Mamul Eşya	6.097.283	5.358.854	-12,11
40	Kauçuk Ve Kauçuktan Eşya	2.597.295	2.165.622	-16,62

Kaynak: TRADEMAP

Ülkelere Göre Kimya Sektörü İhracatımız (Bin ABD \$)

Sıra	Ülke	2014	2015	% Değişim
1	A.B.D	1.124.201	972.424	-13,50
2	Çin	1.218.853	954.350	-21,70
3	Almanya	1.056.738	884.439	-16,30
4	Japonya	683.107	757.227	10,85
5	Fransa	725.142	601.238	-17,09
6	Belçika	413.375	510.601	23,52
7	G.Kore	630.646	502.830	-20,27
8	Hollanda	594.294	498.993	-16,04
9	Hindistan	561.315	498.105	-11,26
10	Birleşik Krallık	782.669	480.336	-38,63
11	İtalya	567.351	418.902	-26,17
12	İspanya	60	413.739	689.465,00
13	Singapur	455.415	395.916	-13,06
14	Kanada	360.886	361.243	0,10
15	Meksika	842.184	358.373	-57,45

Kaynak: TRADEMAP

Mayıs 2010 tarihinde yayımlanan TİM İhracatçı Raporu kapsamında 2008-2023 Stratejik Hedeflerine göre, ülkemizin, 2023 yılında, 500 milyar dolar değerindeki genel ihracat rakamı ile dünya ihracatındaki payını ikiye katlayarak ilk 20 ülke arasında yer alacağı belirtilmektedir.

Söz konusu raporda aynı dönem itibarıyla, kimya sektörü ihracat gelirinin de, 4.8 kat artarak 14,6'dan 50 milyar dolara yükselmesi, % 0,44 oranındaki dünya pazar payınının 1.8 kat artarak % 0.79'a çıkartılması hedeflenmektedir.

İhracat hedefinin 50 milyar dolara ulaşılması için güçlü olduğumuz alt sektör ihracat değerlerinin;

- Organik ve anorganik kimyasalların 1.5'den 5.9'a milyar dolara
- Mineral Yakıtlar, yağların 5.1'den 11.7 milyar dolara
- Boya ve Hammaddelerin 0.5'den 2.5 milyar dolara
- Sabun, Deterjan, Kozmetiğin 1,0'den 3.3 milyar dolara
- Plastik Kauçuk ve Mamüllerinin 4.5'den 23.3 milyar dolara
- Eczacılık Ürünlerinin 0.4'den 3.3 milyar dolara yükselmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu sektörler kapsamında ilgili İhracatçı Birliği Genel Sekreterlikleri İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (İMMİB) ile Akdeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (AKİB), ilgili ihracatçı birlikleri ise yine İMMİB bünyesindeki İstanbul Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliği ile AKİB bünyesindeki Akdeniz Kimyevi Maddeler ve Mamulleri İhracatçıları Birliğidir.

İTHALAT

Kimya Sektörü İthalatımız (Bin ABD \$)

FASIL	ÜRÜN	2014	2015	% Değişim
27	Mineral Yakıtlar/Yağlar	54.889.415	37.841.435	-31,06
28	İnorganik Kimyasal	1.593.624	1.388.784	-12,85
29	Organik Kimyasallar	5.833.426	4.715.471	-19,16
30	Eczacılık Ürünleri	4.428.199	4.296.440	-2,98
31	Gübreler	1.470.997	1.250.919	-14,96
32	Boya,Macun, Vernik	2.122.901	1.808.606	-14,80
33	Parfümeri, Kozmetik	1.191.615	1.101.905	-7,53
34	Sabunlar	876.31	779.42	-11,05
35	Albüminoid Madde	552.581	466.029	-15,66
36	Barut,Patlayıcı Madde	60.323	55.052	-8,74
37	Fotoğrafçılık, Sinemacılık Eşyası	18.746	12.527	-33,18
38	Muhtelif Kimyasallar	2.276.076	2.049.528	-9,95
39	Plastik Ve Plastikten Mamul Eşya	14.150.792	12.268.272	-13,30
40	Kauçuk Ve Kauçuktan Eşya	2.856.423	2.525.203	-11,60

Kaynak: TRADEMAP

Ülkelere Göre Kimya Sektörü İthalatımız (Bin ABD \$)

Sıra	Ülke	2014	2015	% Değişim
1	Almanya	4.698.413	4.190.180	-10,82
2	Rusya	5.786.038	3.612.070	-37,57
3	İtalya	3.465.308	2.753.041	-20,55
4	Hindistan	3.723.677	2.671.996	-28,24
5	Çin	2.757.893	2.557.510	-7,27
6	ABD	2.723.077	2.366.171	-13,11
7	Güney Kore	2.169.475	2.008.633	-7,41
8	Fransa	2.145.530	1.877.477	-12,49
9	Suudi Arabistan	2.207.746	1.860.067	-15,75
10	Belçika	1.783.516	1.512.257	-15,21
11	İspanya	1.481.251	1.356.770	-8,40
12	İsrail	2.353.224	1.250.278	-46,87
13	Yunanistan	3.299.563	1.245.605	-62,25
14	Hollanda	1.479.624	1.147.004	-22,48
15	Birleşik Krallık	1.244.937	1.089.511	-12,48

Kaynak: TRADEMAP